

med noget som helst levende Kreatur. Det vilde være umuligt for os, der ere vante til andre Forhold, at betragte et saadant Agerbrug som nogenlunde tilfredsstillende. Men det tvinge vi Møenboerne til og paaføre dem derved under Agerbrugets nuværende Forhold et aarligt Tab, der er meget betydeligt. Selv om man har de bedste Forhaabninger om, at denne Jernbane kommer i Stand, er der under de nuværende Forhold ingen Sandsynlighed for, at det vil ske før om ikke saa ganske saa Aar, og det er derfor al Grund til at imødekomme denne frugtbare Os Beboere og dygtige og driftige Landmænd paa den Maade, som jeg siger. Disse Folk betale Statter og bidrage til de øvrige Kommunikationsmidler, som vi bevilge, Jernbane- og Dampskibsforbindelser, Subvention til Esbjerg og alt muligt, det maa de Folk give deres Bidrag til og have ikke for en Øre Fordel af Noget af det. Det Bidrag, de give, til vore bedre Kommunikationsmidler, er ren Tilskøtning for dem. Man siger saa, at hvis man anlægger disse Færgebroer, lægger man en Sten i Veien for Anlægget af en Jernbane. Jeg tillader mig at sige, at det forholder sig ikke saaledes. Selv om vi anlægger disse Broer, vilde en Jernbane kunne anlægges lige saa godt, lige saa sikkert og med lige saa stor Letthed i enhver Henseende, som om de ikke vare anlagte. Disse Broer, der her forlanges, bestaa dels af to temmelig lange Jorddæmninger, der fra begge Sider føre ud over Sandgrunden, dels af to Brohoveder. Gaar man nu over til at bygge en Jernbane paa Møen og en fast Bro, er der ikke Noget i Veien for, at man kan anvende disse Dæmninger til den faste Bro; man skal blot gjøre dem høiere og større. Man skal ikke kunne sige mig, at Rættningen har Noget som helst at sige — jeg kender meget godt de lokale Forhold dernede — det er aldeles ligegyldigt, hvor man lægger Dæmningerne. Terrainforholdene lægge ingen som helst Bæmskeligheder i Veien. Man gaar naturligtvis ikke her og anlægger dem saaledes, at man nødvendigvis maa føre Jernbanen lige midt ind imellem Gaardene dernede, men man kan lægge Dæmningerne saaledes, at enten man anlægger Jernbanen eller ikke, ligge de ikke i Veien for Noget og præjudicere ikke noget som helst kommende Plan. Ganske vist, hvis man en Gang kommer til at bygge en Jernbane og en fast Bro, vil selvfølgelig noget af det Arbejde, der er gjort ved disse Broer, være gjort til Unytte, og der vil være noget Tab derved, jeg kan ikke bestemt opgive hvor

meget, men jeg siger; Sigeoverfor det umaaelige Tab, som den nuværende Tilstand Aar for Aar paafører Møenboerne, er det urigtigt at negte at udsætte sig for dette lille Tab for denne Os Skyld, der, som jeg sagde, har bidraget til alle Landets øvrige Forbindelsesmidler uden at have Nytte af dem, og som nu Aar efter Aar lider et Tab af meget betydeligt Omfang. Det er Synd og urigtigt at negte den dette lille Bidrag, naar vi sammenligne dermed, hvad vi have bevilget til andre Egne. De maa huske paa, mine Herrer, at dette er en Os, til hvilken der aldrig er offret en eneste Øre hverken til Subvention eller til direkte Anvendelse af Statens Midler. Jeg har endnu kun at tilføje en eneste Bemærkning, og det er den, at saavidt mig bekjend, er der Medlemmer her i Salen, som staa i den Formening, at bygger man disse Anløbsbroer, vil Følgen deraf blive, at der enten for de paagældende Egnes eller for Statens Regning gennem Postvæsenet o. s. v. vil være at etablere en kostbar Dampskibsfart mellem disse 2 Broer, der kun ligge 1000 Alen fra hinanden. Jeg vil dertil strax sige for at imødegaa en Indbending, som mulig kan komme, at det aldeles ikke er Tilfældet. Som jeg sagde før, finder der for Diebliffet Dampskibsart Sted mellem Stege og Masned Sund. Broerne, som vi her foreslaa at bygge, ville til daglig blive benyttede til almindelig Færgefart og ville kun blive brugte til Dampskibsart — med Undtagelse af, at Dampskibet mellem Masned Sund og Stege anløber dem — i det Tilfælde, at Stege eller Masned Sund eller begge Steder ere tillagte med Is, saaledes at Dampskibet ikke kan komme til disse to Steder. Saa vil Dampskibet blive dernede og gaa mellem disse Færgebroer, og saa have vi en Erfaring at støtte os til oppe fra Limfjorden, ogsaa en Egn, jeg kender meget godt. Der havde vi i 6 Aar, inden den faste Bro kom over Limfjorden, under aldeles tilsvarende Naturforhold, med et saadant lille Dampskib holdt Færgefart aaben mellem saadanne 2 Broer. I Løbet af 6 Vintre, hvorimellem der var meget strenge Isvintre, var Dampskibsfarten mellem Nørresundby og Aalborg ikke standset en eneste Dag. Det Samme vil kunne være Tilfældet mellem Kallehave og Røster, Stibet, vi havde oppe ved Limfjorden, var et lille bitte Skib, som paa ingen Maade kunde kaldes Isbryder eller Sligt, og dog var der ikke det Mindste i Veien for, Dag for Dag, hele Vinteren igennem at holde Trafikken aaben. Der er derfor heller ikke nogen som helst Tvivl om, at det Dampskib,